

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 374/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátska kancelária L. Novomeského 25, Pezinok, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 70/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané

porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 70/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že v namietanom konaní *„má postavenie navrhovateľa v kompenzačnom konaní na zaplatenie odškodného - majetkovej ujmy v sume 2.461.327,19 € istiny s prísl. vedenom na Okresnom súde Bratislava I od 04.04.2008 pod č. k. 25C/70/2008“*.

Okresný súd rozsudkom č. k. 25 C 70/2008-297 z 10. septembra 2012 rozhodol tak, že sťažovateľov návrh zamietol. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodnutím č. k. 5 Co 654/2012-336 z 9. apríla 2013 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal 27. júna 2013 dovolanie podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, pretože mu postupom okresného súdu a krajského súdu bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom.

Podľa tvrdenia sťažovateľa *„riadnym nepredložením dovolania sťažovateľa dovolaciemu súdu bezodkladne po 03.09.2013... na rozhodnutie o dovolaní... došlo postupom porušovateľa v ústavne nekonformným prietahom vo veci samej, porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy SR a porušení primeranej lehoty teda porušení práva na prejednanie veci (dovolania) v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a teda aj zjavnému odmietnutiu spravodlivosti, navyše ak bolo hrubo porušené základné právo sťažovateľ na nestranný súd a odňatie veci zákonnej sudkyňi, čo malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd podľa čl. 48 ods. 1 ústavy SR a porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských*

práv a základných slobôd a to všetko ústavne nekonformným konaním vykazujúcim známky neprípustnej účelovosti, svojvôle a marenia spravodlivosti súdneho konania, teda konaním odporujúcim aj čl. 1 ústavy SR. Postupom porušovateľa bolo porušené základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v kompenzačnom konaní č. k. 25C/70/2008 porušené boli.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v kompenzačnom konaní č. k. 25C/70/2008 porušené boli.

3. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č.k. 25C/70/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.500,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 195/04, I. ÚS 11/05).

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojich základných práv „na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na

spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v kompenzačnom konaní č. k. 25C/70/2008.“.

Z princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

1. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke porušenia jeho práv „na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. (1) Listiny základných práv a slobôd a ľudského práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“ ústavný súd konštatuje, že proti namietanému rozhodnutiu okresného súdu bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie, čo aj urobil. O jeho odvolaní a v ňom uplatnených námietkach porušenia jeho práv je oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z toho dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Ústavný súd sa zaoberal aj sťažovateľovou námietkou porušenia svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý ma právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a práva zaručeného v čl. 6 dohovoru vo vzťahu k prietahom v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 70/2008.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo

(napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Namietané konanie skončilo 29. mája 2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu z 20. júna 2012. Proti právoplatnému rozsudku podal sťažovateľ dovolanie 28. júna 2013. Sťažovateľ namieta, že k porušeniu ním označených práv došlo tým, že okresný súd nepostúpil jeho dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Podľa zistenia ústavného súdu 25. júla 2013 okresný súd zaslal žalovanej dovolanie žalobcu na vyjadrenie.

Dňa 30. júla 2013 vyzval okresný súd sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40 €.

Dňa 3. septembra 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k dovolaniu sťažovateľa.

Dňa 12. septembra 2013 predložil okresný súd spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniam okresného súdu z 23. apríla 2012.

Dňa 30. novembra 2015 krajský súd odvolacie konanie zastavil, pretože sťažovateľ zoberal späť odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania.

Dňa 30. novembra 2015 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 23. apríla 2012, ktorým bola sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť 15 €.

Dňa 26. januára 2016 okresný súd zaslal sťažovateľovi na vedomie vyjadrenie žalovanej k dovolaniu.

Dňa 9. februára 2016 sťažovateľ doplnil dovolanie.

Dňa 15. februára 2016 podal sťažovateľ do spisu podanie označené ako dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu o povinnosti zaplatiť 15 € za neúčast' na pojednávaní.

K námietke sťažovateľa, že okresný súd „nepostúpil“ jeho dovolania dovolaciemu súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal dovolanie proti meritórnemu rozhodnutiu 28. júna 2013. Po podaní dovolania okresný súd plynule vykonával úkony vo veci (zaslal

na vyjadrenie odporkyni, vyzýval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý sťažovateľ nezaplatil pri podaní dovolania). Sťažovateľ zaplatil súdny poplatok za dovolanie 4. septembra 2013.

Dňa 12. septembra 2013 okresný súd postúpil spis krajskému súdu pre účely rozhodnutia o jeho odvolaní proti uzneseniu z 23. apríla 2012. Spis sa teda od 12. septembra 2013 nachádzal na krajskom súde. V dôsledku späťvzatia odvolania sťažovateľom bolo odvolacie konanie zastavené a spis bol 21. decembra 2015, teda po dvoch rokoch, vrátený okresnému súdu. Prieťahy v konaní pred krajským súdom však sťažovateľ v petite jeho sťažnosti ústavnému súdu nenamietal.

V januári 2016 okresný súd doručoval účastníkom uznesenie krajského súdu o zastavení konania a sťažovateľovi zaslal na vedomie vyjadrenie žalovanej k dovolaniu. Vo februári 2016 sťažovateľ ešte doplňal dovolanie. Dňa 8. februára 2016 sťažovateľ doručil dovolanie proti uzneseniu okresného súdu z 12. marca 2012, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť 15 € za neprítomnosť na pojednávaní.

Ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa v označenom konaní nevyznačuje takými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a čl. 6 dohovoru, preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2016